

KATOLIK

wychodzi w każdy Czwartek.

ABONAMENT:

W Stan. ch. Zjed. za rok cały \$1.50
Razem z tygodnikiem "Źródło" 2.00
Numer pojedynczy.....3c
W innych krajach.....2.00

Wszelkie listy i korespondencje
adresować należy:

Prof. JOHN KUK,
Cor. Lincoln & 1. Ave.

MILWAUKEE, WISCONSIN.

Wydawca: Ks. W. GRUTZA.

Entered at the Milwaukee P. O. as
second class mail matter.

ADVERTISING RATES:

Space	Week	Mo.	3 Mo.	6 Mo.	1 yr.
1 inch	50c	\$1.25	\$2.50	\$5.00	\$10.00
2 inch	\$1.00	2.50	4.50	8.00	15.00
3 inch	1.50	3.75	6.25	12.00	20.00
4 inch	2.00	5.00	8.00	15.00	25.00
5 inch	2.50	6.25	10.00	18.00	30.00
6 inch	3.00	7.50	12.00	20.00	35.00
7 inch	3.50	8.75	13.50	22.00	40.00
8 inch	4.00	10.00	15.00	25.00	45.00
9 inch	4.50	11.25	16.50	28.00	50.00
10 inch	5.00	12.50	18.00	30.00	55.00
11 inch	5.50	13.75	19.50	32.00	60.00
12 inch	6.00	15.00	21.00	35.00	65.00

Fantazja o końcu świata.

Znany filozof rosyjski W. Sołowjew, wygłosił w Petersburgu odczyt, na temat powyższy w którym namalował alegoryczny obraz dziejów przyszłych dwóch stuleci, mających stanowić zakończenie dziejów świata.

Trzęsienie odczytu jest następująca. Okres wojen międzynarodowych skończy się w XX. stuleciu, a ostatni szereg wojen będzie związany z nowym najściem na Europę Mongołów. Japończycy zwyciężą Chiryczków i inne państwa Mongolskie i wytworzą "Pan-mongolizm". Wtedy ruszą monogolowie na zachód i podbiją całą Europę. Tym sposobem dotąd filozof rosyjski zapatrjuje się na przyszłość prawie jednoznacznie z Mickiewiczem, który również przepowiedział walkę rasy białej ze żółtą i zwycięstwo tej ostatniej. Ale na tem Sołowjew się nie zatrzymał i dalej snuł obraz przypuszczalnej przyszłości. Otóż podbite ludy europejskie utworzą olbrzymi spisek przeciwko wspólnemu nieprzyjacielowi i zrzucają ze siebie jego jarzmo. Wtedy właśnie skończy się na zawsze wojny i utworzony będzie związek państw powszechny.

Razem ze zmianą ustroju politycznego zmiany się także życie duchowe: materyalizm ostatecznie zbankrutuje, a ludzie oddadzą się mistycyzmowi. Ukazę się wówczas nadczłowiek, istota przepowiedziana przez św. Jana ewangelistę, wysłaniec szatana. Dzięki wielkiej nauce, talentom, życiu cnotliwemu, zdoła sobie ogromny wpływ na ludzi i z czasem zostanie wybranym na prezydenta wszechświatowego z w i a z k u państw i na cesarza rzymskiego. Człowiek ten, pozornie idealny, kocha tylko siebie i o sobie tylko myśli; przyboczny jego magendotwórca pomaga mu do utrzymania i wzmocnienia władzy. Nadczłowiek ma już potęgę polityczną; potem pisze dzieło, rozwiązujące wszystkie zagadnienia filozoficzne, w końcu chce, aby go uznali chrześcijanie za wysłańca Boga.

Na synodzie w Jerozolimie, domagają się przedstawiciele trzech głównych kościołów chrześcijańskich: katolickiego, wschodniego i protestanckiego, aby najwyższy władca państwowy uznał Jezusa Chrystusa. Gdy ten nie chce uczynić zadość ich żądaniu, następuje połączenie kościołów i chrześcijanie ze swymi przewodnikami udają się na puszcę. Antychrystowi opierają się też żydzi, nie chcący uznać go za mesyasa. Wtedy następuje okres strasznych prześladowań kończących się przyjściem powtórnie Zbawiciela na świat:

ziemia pochłania antychrysta wraz z jego stronnikami, a dla ludzkości zaczyna się okres wiecznego pokoju i szczęścia, królestwo dobra i miłości. Ma to zaś nastąpić w końcu wieku XXI, to jest za lat dwieście.

Nie jest to fantazja, mówił W. Sołowjew, bo fałszywa mądrość, podrobiona piękność, kłamliwa dobroć panują już tu na ziemi i nie trzeba długo czekać na człowieka, który to wszystko wcieli w siebie.

Kobieta i zbrodnia.

Taki tytuł odczytu dr. Rosenbergera zgromadził w stowarzyszeniu "Frauenwohl" w Berlinie liczne reprezentantki związków kobiecych, jak również wielu ludzi uczonych, gdyż wszyscy zajmują się kwestyą reform społecznych usiłując zbadać te ciemne głębie natury ludzkiej, w których tak często rozpadają się i giną najlepsze ich dążenia. Ludzie nowoczesni nie znają obawy widoku występu i zbrodni, nauczyli oni się śmiało patrzeć na najgorsze czyny, w przekonaniu, że walka od dokładnej znajomości rzeczy musi się zaczynać. Zbrodnia jednostki jest krzywdą całego społeczeństwa.

Dawniej, mówił prelegent, zajmowano się metafizyką występu, dziś usiłują zbadać życie wewnętrzne człowieka i przyczyny, które go do występu popchnęły. Niestety, wzrastająca oświata mało jeszcze ugłaskała zwierzę w człowieku. Różnego rodzaju występki właściwe są tej lub owej płci, w jednych rodzajach przeważają mężczyźni, w innych kobiety. Badania czynią się w dwóch kierunkach: socjologicznym i biologicznym.

Antropologia posługuje się dla określenia cech zewnętrznych ludzi o naturze do występu skłonnej, pomiarami. Mierzą nietylko czaszkę, lecz długość i szerokość ciała, przeciętną obojętność głowy, kąty twarzy, siłę muskułów w rękach i t.d. Znalezione w przestępców wiele anomalii w budowie czaszki, ale więcej u mężczyzn, niż u kobiet; przekonano się również, że czaszka przestępcy bardziej jest zbliżoną do czaszki mężczyzny. Leczą wszystkie te rezultaty są jeszcze bardzo niepewne, chociażby tylko ze względu na to, że nieskończenie wiele przyczyn działa na ukształtowanie się czaszki.

Inni uczeni zajmują się badaniem koloru włosów u przestępców i konstatują, że ciemny kolor przeważa, natomiast czarne włosy rzadko się trafiają. Charakterystyczne fizjognomie, znamionujące przestępców, rzadko zdarzają się u kobiet. Niektórzy wszakże badacze zaprzeczają istnieniu typów przestępców.

Wiele środków, używanych przez przestępców do zmieniania fizjognomii, oddziały na rysy twarzy i przemawia przeciw licznym twierdzeniom o istnieniu typów przestępców. Wszakże to jest pewnym, że ślady zwyrodnienia części znajdują u przestępców, przestępcy i wariatów, aniżeli u ludzi normalnych. Wielokrotnie naprzykład zauważono przytępienie zmysłów u zbrodniarek, brak smaku i powonienia, niemożność zarumienienia się. Nałóg wczesnego i obfitego palenia tytoniu zdarza się często między nimi.

Labroso twierdzi, że kobie-

ty odznaczają się większą różnorodnością przestępstw i są okrutniejsze, aniżeli mężczyźni. O tej ostatniej właściwości podaje historię wiele przykładów, zwłaszcza, gdy skłonnościom zbrodniczym dopomaga posiadanie władzy, siła i uczucie nienawiści. Brak poczucia miłości macierzyńskiej uchodzi za dowód skłonności do zbrodni. Daleko posunięty erotyzm wyklucza macierzyństwo.

W bardzo licznych przypadkach miłość jest przyczyną zbrodni.

Wprawdzie uczucie miłości jest słabszym u kobiet, aniżeli u mężczyzn, lecz — jak powiedziała pani del Stael — miłość u kobiety jest treścią życia, u mężczyzny tylko epizodem. Kobieta ma silniejszy pociąg płciowy, tuląc się, szuka ona obrony w mężczyźnie, a w oddaniu się całemu zbrodniarce, przy braku miłości macierzyńskiej nie ma uczucia oddania się, poszukuje ona tylko rozkoszy indywidualnej. Często spostrzega się w nich tępość moralną, brak poczucia skruchy i żalu, upór w kłamstwie. To uświadanie kłamstwa dochodzi u nich aż do autosugesty, aż do wiary we własne kłamstwo. Wedle Schoppenhauera, Balzaca i Zoli, jest kobieta bardziej skłonna do kłamstwa, jest ono jej bronią, którą się instynktownie przed siłą mężczyzny zasłania.

Przeciw temu twierdzeniu można postawić konwencjonalne kłamstwo towarzyskie, w którym mężczyźni i kobiety jednakowo biorą udział.

Wprawdzie przestępstwo potwarzy, fałszywego oskarżenia i fałszywego świadectwa częściej zdarza się u kobiet, niż u mężczyzn. W porównaniu z mężczyznami wykazują kobiety w przestępstwach więcej inteligencji, sprytu i przebiegłości. Prócz złości i upodobanie w strachach bywa często przyczyną kradzieży, a nawet zabójstwa. Zauważono u przestępcyń większe wybuchy wściekłości, halucynacje, życie pełne sprzeciwności, często skłonności religijne i sentymentalne. Tak więc w zbrodniarkach stwierdzono liczne anomalie anatomiczne, fizyczne i psychiczne, lecz nie wszystkie te objawy spotyka się w jednej, ale w różnych rodzajach kombinacjach. Zaznaczyć przytem wypada, że żaden człowiek zupełnie normalnym nie jest.

Zdobycze Rosji w Persji,

A WYWÓZ AUSTRIACKI.

Rosja ma już kawałek Persji w kieszeni. Pożyczka, koncesje kolejowe, graniczące z monopolem i nieprzerwana już prawie komunikacja parowa między Moskwą a granicami państwa "króla królów" — wystarczą chyba, aby partycularną do niedawna kwestyą osaczenia Persji ze strony Rosji uczynić nader aktualną, nad którą suszyłoby sobie mózgi nietylko dyplomaci, ale także agenci handlowi, rozmaitych wywozowców europejskich, którzy w znacznej części ogromne swe fortuny Persja jako kraj na polu cywilizacji, a wszelkiego fałszywego brycznego pozbawiony przemysłu, stanowi dla wywozowców swoje wyroby fabrykantów europejskich ogromny targ zbytu. Nic więc dziwnego, że podniesiona na występie okoliczność ogromne-

go wzmocnienia się wpływu Rosji na Persję, jest dla nich kwestyą bytu. Ponieważ zaś w rządzie tych tak dotkliwie zaangażowanych fabrykantów, wcale poczesne miejsce zajmują i austriacy wywozowcy, przeto także i monarchia austro-węgierska nie może zupełnie spokojnie asystować przy tym wolnym, ale systematycznym procesie aneksyjnym jednego z dwóch potężnych państw mułmańskich.

Powszechnie już dziś znana, polityka Rosji podniesiona do rzędu historycznej misji, a od stulecia ze żelazną przewadzą konsekwencją, zmierzająca do zupełnego opanowania świata mułmańskiego, święci dziś nowe tryumfy — opasane bowiem Persji żelazną obręczą kolei rosyjskich i zdobycie portów w zatoce Perskiej, są już tylko kwestyą czasu.

Fakt ten z natury rzeczy musi wyciskać piętno swoje na obecnych europejsko-perських stosunkach handlowych, grożąc równocześnie przeniesieniem środka ciężkości całego tamtejszego handlu — aż nad morze Kaspijskie. A nie jest ta groźba ani małoważna, ani obojętna, skoro się zważy, że dzisiaj sama Anglia przywozi rocznie do portów perskich towaru za 65 do 75 milionów franków, inne zaś państwa za 13 i pół miliona franków. Wśród tych ostatnich Austrija figuruje z cyfrą 3.050.000 franków czyli z 20 do 30 procent całego importu do Persji via Trapezunt. Tutaj dodać potrzeba, że handel ten na jego obecnej wysokości podtrzymuje tylko ogromna siła konsumcyjna Persów, przynajmniej ze względu na Austrię, która nie prawie od szeregu lat nie zrobiła w celu wytworzenia dla niego jakichś korzystniejszych stosunków na targach perskich, mimo, że przecież towary wełniane, jedwabne, galanterijne, cukier, porcelanę, szkło i w. i. Persja dotychczas wyłącznie z Austrii sprowadza.

Okoliczność ta podnosi tylko niebezpieczeństwo, z jakim połączone jest dla handlu Austrii z Persją bliskie już opanowanie targów tej ostatniej przez Rosję.

PAŁAC ELIZEJSKI.

Mieszkanie prezydenta republiki francuskiej będzie w tym roku z okazji wystawy często otwierało swoje podwoje dla podejmowania wybitnych gości z kraju i zagranicy. Dla tego kilka słów o tej rezydencji nie będzie bez interesu. Pałac na polach elizejskich wzniesiono jeszcze przed 200 laty. Pierwotnie był on rezydencją prywatnego magnata; potem zamieszkiwała go markiza Pompadour, która też tam umarła. Po jej śmierci stał pałac elizejski długi czas pustką, jak gdyby na to, aby przygotować się lepiej do roli świadka jednego z najtragiczniejszych momentów w życiu Napoleona I. który zamieszkał w nim po klęsce pod Waterlo. Także i Wellington przebywał tam przez pewien czas.

Pałac elizejski ma na sobie wszystkie znamiona francuskiej rozrzutności. Sala jadalna, w której niedługo Faure podejmował carską parę, może pomieścić co najmniej 300 osób. Zdobia ją kosztowne gobeliny i olbrzymie kryształowe pająki, oświetlane elektrycznie. Urządza się tu niejednokrotnie także bale. Po uciecie wychodzą goście w ta-

kim razie do przyległego, zimowego ogrodu, a sala jadalna zmienia się w przeciagu kwadransu w balową.

Nie mniej piękną, choć skromniej urządzone jest druga, mniejsza sala jadalna, na 80 osób. Zdobia ją kosztowne wazy ze sewskiej porcelany, ustawione na marmurowych, złożonych podstawach. Pod jedną ścianą znajduje się marmurowa fontanna, przy której jakby na straży stoi porcelanowy paw, a barwny jego ogon sięga aż do stropu.

W sali des Saverains znajduje się wiele historycznych osobliwości. Na ścianach wieszają portrety głów koronowanych, przyjmowanych w tej sali przez Napoleona III. W sali de Conseil układał Napoleon III. plan zamachu stanu. Prezydenci republiki załatwiali tu sprawy pierwszorzędnej doniosłości. W sali des huissiers znajduje się jeden z niewielu przedmiotów, uratowanych z tuileryjskiego pałacu; jest to duże zwierciadło cesarzowej Eugonii, ozdobione złotymi rzeźbami, koroną i literą "E".

W parku pałacowym zwraca na siebie uwagę drzewo, zasadzone ręką Napoleona I. Pod nim szukał wypoczynku strudzony geniusz wówczas, gdy po ulicach rozległy się wrzaski tłumów, przyprowadzonych do wściekłości klęską pod Waterlo.

KONKURSY NAPOLEONA III.

Z powodu niedawnej śmierci ks. Adelaidy szlezwicko-holsztyńskiej, z domu książniczki Hohenlohe-Langenburg, matki dzisiejszej cesarzowej niemieckiej, przypominają gazety francuskie mało znany epizod ze życia tej damy. Obecnie właśnie upływa 47 lat od chwili, gdy na wszystkich dworach europejskich głośno mówiono iż książniczka Adelaida Hohenlohe, licząca wówczas 18 lat wieku, ma być żoną cesarza Napoleona III., świeżo posadzonego na tronie francuskim po zamachu stanu z d. 2 grudnia 1853. Dotychczas mało znane są przyczyny, dla których projekt poszedł w zapomnienie. Na wypadki współczesne rzucają najwięcej światła pamiętniki generała Flery'ego, zaufanego adjutanta Napoleona. Otóż zgodnie z radami swego pufałego, zaczął Napoleon zaraz po wstąpieniu na tron starać się o towarzyszkę życia, po zerwaniu długoletnich stosunków ze słynną swego czasu Angielką, miss Howard. Między innymi udał się Fleury z rozkazu Napoleona z tajną misją do Darmstadu, aby prosić bardzo przyjaźnie dla Francji usposobionego wielkiego księcia Ludwika III. o pośrednictwo w uzyskaniu dla Napoleona ręki książniczki Karoliny Waza. Wrócił jednak do Paryża z koszem, gdyż książniczka, zakochana w księciu Albercie saskim, ani słuchać o małżeństwie tem nie chciała. Jest to dzisiejsza królowa Karolina saska. Następnie zwrócił się Napoleon do królowej Wiktoryi angielskiej z prośbą o poparcie go przed ks. Adelaidą Hohenlohe. Królowa uczyniła życzeniu Napoleona zadość, ale ostatecznym wynikiem tych usiłowań był — kosz drugi. Po tych niepowodzeniach przestał cesarz Francuzów myśleć o książniczce krwi i niebawem zdiwił świat wiadomością, że wybrał sobie za małżonkę piękną Hiszpankę, Eugenię Montijo, do której oddawna ciągnęło go serce.

M. H. WILTZIUS & CO.,

sposrządzają i wyrabiają

kościelne ornamenta,
książki do nabożeństw

Mamy do sprzedania w największej ilości gatunków i cen. Na książkach do nabożeństw drukuje się imiona nabywców bez osobnej płacy.

Wieniec i bukiety

na muślinie białe róże i zielone liście.

Stalorytowo lub litografowane po angielsku, niemiecku i polsku.

PRZYBORY KOŚCIELNE, STATUY, SZATY, STACYE DROGI KRZYŻOWEJ, itd.

Sztandary bractw, odznaki i regalia wyrabia się na obałunek za krótki zawiadomieniem.

M. H. WILTZIUS & CO., 429 ul. E. Water

FIEBING i KILLILEA,

Adwokaci pierwszorzędni

do spraw sądowych, cywilnych i karnych, załatwiają wszelkie sprawy z największą punktualnością i rzetelnością po cenach umiarkowanych.

BIURO: 343, ulica Trzecia,

MILWAUKEE,

WISCONSIN

POLSKI SKŁAD WIN I WÓDEK,

oraz wielki zapas WIN MSZALNYCH i familijnych.

Szczególnie poleca się własnego wyrobu KUJAWIAK, trunku służącego jako najskuteczniejsze lekarstwo na wszelkie dolegliwości żołądka.

ANTONI ANDRZEJEWSKI,

723—725 Windlake Avenue,

MILWAUKEE, WIS

NAJLEPSZE WINA

na składzie u

Jakoba Best,

457-459 East Water.

Szczególnie poleca się nadzwyczaj dobre importowane wino po bardzo umiarkowanej cenie pod nazwą
"HAHNHEIMER KNOPF".

Za najtańszą cenę

z pośród wszelkich możebnych.
DENTYSTA wyjmuję zęby bez bólu jaknajręczniejsz i najstaranniej.

NOWE ZĘBY najlepszego wyrobu w świecie. Gwarancja lub zwrot pieniędzy.
Najlepsze ZĘBY na kauczugu \$8
Cena na złocie \$35
W złotej koronie \$5
Zęby w podwojnej oprawie \$5
Za zadowolenie gwarantujemy.

DR. YOUNG,

414-415-416 Germania Building.
Biuro otwarte w niedzielę od 9 do 12

ERNST KREMBE,

APTEKARZ,

róg 1-ej ave. i Greenfield.
Milwaukee, Wis.

CZY JESTES GŁUCHY??
Każdego rodzaju głuchota jest do wyleczenia, oraz tylko głuchoniemi są niewyleczalni. Nowa i prosta metoda. Senn w uszach wstrzymany nasyconymi. Opisz w jaki sposób niedomagasz. Egzaminacja i porada darmo. Każdy może się uszywać w domu bez wielkich wydatków.
*
OIR DALTONA KLINIKA USZU.
598 La Salle ave., Chicago, Ill.

E. Brielmaier & Sons,

ARCHITEKCI

I NADZORCY.

Wykonują plany na kościoły, szkoły i klasztory.

Biuro i pomieszkanie:

Róg 2-ej i ul. Sherman, Milwaukee.

Fabrykanci mebli kościelnych, ołtarzy, ambon, i t. d.